

ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

The Effects of Learning Management Using the SQ3R Technique to Enhance Reading Ability of Grade 1 Students

วรรณภา รียะจันทร์^{1*}, เนติ เฉลยวาเรศ², สุวัฒนา สงวนรัตน์³

^{1,2,3}มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, ประเทศไทย

Wannapha Riyajan^{1*}, Neti Chaloeaywares², Suwattana Sanguanrat³

^{1,2,3}Thepsatri Rajabhat University, Thailand

✉: * wannaphariyajan@gmail.com

(*Author Corresponding Email)

Received: 19 May 2026; Revised: 02 June 2026; Accepted: 02 July 2026

© The Author(s) 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ เปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 และศึกษาความคงทนในการเรียนรู้หลังการจัดการเรียนรู้เป็นระยะเวลา 2 สัปดาห์ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนบ้านโคกกะเทียม (ราษฎร์ดารีบำรุง) อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 12 คน ได้มาโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบวัดความคงทนในการเรียนรู้ และชุดฝึกทักษะและแบบประเมินชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ The Wilcoxon signed - rank test ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ และสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อีกทั้งความคงทนในการเรียนรู้หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : ผลการจัดการเรียนรู้, SQ3R, ความสามารถด้านการอ่าน, นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

Abstract

The purpose of this research was to examine the effects of learning management using the SQ3R technique on reading achievement of Grade 1 students by comparing learning achievement before and after the learning management, comparing post-learning achievement with the 70 percent criterion, and investigating learning retention after the learning management over a period of two weeks. The sample consisted of one Grade 1 classroom with

12 students in the second semester of the 2024 academic year at Ban Khok Kathiam (Ratdamri Bamrung) School, Mueang District, Lopburi Province. The sample was selected using simple random sampling. The research instruments included lesson plans using the SQ3R technique, an achievement test, a learning retention test, and Thai reading skill practice packages along with an evaluation form for the practice packages. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, and the Wilcoxon signed-rank test. The results revealed that the reading achievement of Grade 1 students after learning through the SQ3R technique was higher than before the learning management and exceeded the 70 percent criterion. In addition, learning retention after learning through the SQ3R technique was found to be at a high level.

Keywords: learning management outcomes, SQ3R, reading ability, Grade 1 students

1. บทนำ

โลกในปัจจุบันเป็นสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ซึ่งบุคคลจำเป็นต้องมีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตและประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการศึกษาในบริบทดังกล่าวจึงต้องมุ่งพัฒนาทักษะที่จำเป็นให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้สอดคล้องกับพลวัตของโลกยุคใหม่ โดยทักษะสำคัญของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 3Rs ได้แก่ การอ่านออกเขียนได้และการคิดคำนวณเป็น และ 8Cs ได้แก่ ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ความเข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรม ความร่วมมือ การทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ ทักษะการสื่อสาร การรู้เท่าทันข้อมูลและสื่อ ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะอาชีพและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ตลอดจนคุณธรรม จริยธรรม และความมีเมตตา (สุคนธ์ สิ้นธพานนท์, 2560)

ภายใต้กรอบแนวคิดการพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ดังกล่าว ภาษาไทยเป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐานที่มีบทบาทสำคัญต่อการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งมุ่งพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ การคิดวิเคราะห์ และการสื่อสาร โดยเฉพาะในช่วงชั้นที่ 1 ระดับประถมศึกษาปีที่ 1-3 ซึ่งเป็นช่วงเริ่มต้นของการศึกษาภาคบังคับและการวางรากฐานการเรียนรู้ด้านการอ่านอย่างเป็นระบบ หลักสูตรได้กำหนดคุณภาพผู้เรียนเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้านการอ่านให้สามารถอ่านออกเสียงและเข้าใจความหมายของคำและข้อความ ลำดับเหตุการณ์ คาคะเน และสรุปข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน ตลอดจนมีนิสัยรักการอ่านและมารยาทในการอ่านที่เหมาะสม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการอ่านเป็นทักษะพื้นฐานที่เชื่อมโยงโดยตรงกับการพัฒนาทักษะด้านอื่น ๆ ของผู้เรียน ขณะเดียวกัน ความคงทนในการเรียนรู้เป็นองค์ประกอบสำคัญของการเรียนรู้ โดยหมายถึงความสามารถในการจดจำและระลึกถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้ภายหลังช่วงเวลาหนึ่ง ซึ่งต้องอาศัยความตั้งใจและการเอาใจใส่ของผู้เรียนเพื่อให้ข้อมูลถูกจัดเก็บในระบบความจำระยะยาว (ปิยฉัตร ประทุมรัตน์, 2561) และมีความสามารถในการคงไว้ซึ่งพฤติกรรมการเรียนรู้และการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ภายหลังจากเวลาผ่านไป เช่น ระยะเวลา 2 สัปดาห์ (ปาณิสรา เคหะรักษ์, 2563) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาผลลัพธ์เชิงประจักษ์จากการจัดการเรียนการสอนในบริบทพื้นที่จริง ผลการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 พบว่า ผลการทดสอบความสามารถด้านการอ่านรู้เรื่อง (Reading Test: RT) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา

2564 มีคะแนนเฉลี่ยรวมด้านการอ่านออกเสียงและการอ่านรู้เรื่องเท่ากับ 75.46 ซึ่งต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่สำนักงานเขตพื้นที่กำหนดไว้ ผลดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงช่องว่างระหว่างเป้าหมายเชิงนโยบายกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน นอกจากนี้ การติดตามผลการทดสอบ RT ในช่วง 2 ปีการศึกษาพบว่านักเรียนยังมีปัญหาในการอ่านจับใจความ เนื่องจากการอ่านไม่คล่องและไม่เข้าใจเนื้อเรื่อง ส่งผลให้ขาดความสนใจในการเรียน ขาดการฝึกฝน และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยอยู่ในระดับต่ำ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี, 2565)

จากบริบทและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยตระหนักว่าความสามารถด้านการอ่านรู้เรื่องและการจับใจความของนักเรียนเป็นประเด็นสำคัญที่ควรได้รับการพัฒนา เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเสริมสร้างความสามารถด้านการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการอ่านในปัจจุบันมิได้จำกัดเพียงการถอดรหัสตัวอักษร หากแต่ต้องสามารถทำความเข้าใจ วิเคราะห์เหตุและผล จำแนกสาระสำคัญ และตอบคำถามได้อย่างถูกต้องและสมเหตุสมผล การพัฒนาดังกล่าวจึงจำเป็นต้องอาศัยการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนการสอนให้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จากการศึกษาแนวคิดและเทคนิคการสอนอ่าน พบว่าเทคนิค SQ3R ซึ่งเป็นแนวคิดของฟรานซิส โรบินสัน เป็นวิธีการสอนที่มีขั้นตอนชัดเจน ได้แก่ การสำรวจ การตั้งคำถาม การอ่าน การจดจำ และการทบทวน ซึ่งช่วยส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านและการจับใจความได้อย่างเป็นระบบ (สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ, 2550) ประกอบกับการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่างานศึกษาที่ประยุกต์ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงกระบวนการอย่างเป็นระบบยังมีจำนวนจำกัด ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจนำเทคนิค SQ3R มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ความสามารถในการอ่านก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ความสามารถในการอ่านหลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R กับเกณฑ์ ร้อยละ 70
3. เพื่อศึกษาความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ความสามารถในการอ่านหลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R หลังผ่านไป 2 สัปดาห์

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ขอบเขตของการวิจัย กำหนดขอบเขตเนื้อหา ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่างและตัวแปรในการวิจัย ดังนี้

3.1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา โดยการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R 5 ด้าน ดังนี้ 1) การอ่านแบบสำรวจ 2) การอ่านแบบตั้งคำถาม 3) การอ่านแบบหาคำตอบ 4) การอ่านแบบจดจำในแบบของตนเอง และ 5) การอ่านแบบทบทวน

3.1.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 ในกลุ่มโรงเรียนพระงาม อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี สำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 จำนวน 10 โรงเรียน จำนวน 119 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านโคกกะเทียม(ราษฎร์ดำรง) อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี สำนักงานพื้นที่ประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 1 โรงเรียน ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่มซึ่งนักเรียนแต่ละห้องในลักษณะความสามารถ เก่ง ปานกลาง อ่อน ซึ่งได้มาโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับสลาก โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

3.1.3 ขอบเขตด้านตัวแปร ตัวแปรที่จะศึกษาประกอบด้วย

- 1) ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R
- 2) ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความสามารถด้านการอ่าน และความคงทนในการเรียนรู้

3.2 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในค้างนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงทดลองใช้แบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มเดียวทดลองก่อนเรียนและหลังเรียน (One-Group Pretest-Posttest Design) (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2560)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในค้างนี้ แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในหน่วยการเรียนรู้เรื่อง วันสงกรานต์ จำนวน 8 แผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

- 1.1 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ประโยชน์น้ำค้าง ครั้งที่ 1 จำนวน 1 ชั่วโมง
- 1.2 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ประโยชน์น้ำค้าง ครั้งที่ 2 จำนวน 1 ชั่วโมง
- 1.3 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ข้อความชวนอ่าน ครั้งที่ 1 จำนวน 1 ชั่วโมง
- 1.4 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง ข้อความชวนอ่าน ครั้งที่ 2 จำนวน 1 ชั่วโมง
- 1.5 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง นิทานแสนสนุก ครั้งที่ 1 จำนวน 1 ชั่วโมง
- 1.6 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง นิทานแสนสนุก ครั้งที่ 2 จำนวน 1 ชั่วโมง
- 1.7 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง ชวนอ่านบทร้อยกรอง ครั้งที่ 1 จำนวน 1 ชั่วโมง
- 1.8 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง ชวนอ่านบทร้อยกรอง ครั้งที่ 2 จำนวน 1 ชั่วโมง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

2.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ จำนวน 3 ตัวเลือก จำนวน 15 ข้อ

2.2 แบบวัดความคงทนในการเรียนรู้ คือ การวัดซ้ำหลังจากเวลาผ่านไป 2 สัปดาห์ โดยใช้เครื่องมือในการวัด ตามข้อ 2.1

3.ชุดฝึกทักษะ

3.1 ชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทย

3.2 แบบประเมินชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทย

ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยมีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพดังนี้

(1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R ผู้วิจัยศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ควบคู่กับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิค SQ3R แล้วนำมาสังเคราะห์เป็นแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 8 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง โดยครอบคลุมขั้นตอนการอ่านแบบสำรวจ การตั้งคำถาม การอ่านเพื่อหาคำตอบ การจดจำสาระสำคัญ และการทบทวน จากนั้นนำแผนการจัดการเรียนรู้เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมขององค์ประกอบ โดยวิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2556) ผลการประเมินพบว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.86 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.27 จึงสามารถนำไปใช้ในการวิจัยได้

(2) ผู้วิจัยพัฒนาแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 15 ข้อ โดยวิเคราะห์สาระการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และจุดประสงค์การเรียนรู้ตาม Bloom's Taxonomy (Revised) และจัดทำตารางวิเคราะห์ข้อสอบ จากนั้นนำแบบทดสอบเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยคัดเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป แล้วนำไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อตรวจสอบคุณภาพข้อสอบ ผลการวิเคราะห์พบว่าข้อสอบมีค่าความยากง่าย อยู่ระหว่าง 0.27–0.50 ค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.23–0.46 และมีค่าความเชื่อมั่นตามสูตร KR-20 เท่ากับ 0.83 ซึ่งแสดงว่าแบบทดสอบมีคุณภาพเหมาะสมสำหรับนำไปใช้ในการวิจัย (ภัทรวรรณ พิมพ์า, 2562)

(3) ผู้วิจัยพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยจำนวน 4 ชุด ได้แก่ ประโยคน่ารู้ ข้อความชวนอ่าน นิทานแสนสนุก และชวนอ่านบทร้อยกรอง โดยออกแบบกิจกรรมและแบบฝึกให้สอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้และระดับความสามารถของผู้เรียน จากนั้นนำชุดฝึกทักษะเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้แบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามวิธีของ Likert และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งชุดฝึกทักษะมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.84 แสดงว่าสามารถนำไปใช้ในการวิจัยได้อย่างเหมาะสม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านโคกกะเทียม (ราษฎร์ดำรง) อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 โดยผู้วิจัยขออนุญาตเก็บข้อมูลอย่างเป็นทางการและดำเนินการสอนด้วยตนเอง ก่อนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยชี้แจงแนวทางการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R ร่วมกับชุดฝึกทักษะแก่นักเรียน จากนั้นดำเนินการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 15 ข้อ แล้ว

จัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 8 แผน ใช้เวลา 8 ชั่วโมง เมื่อสิ้นสุดการจัดการเรียนรู้ ดำเนินการทดสอบหลังเรียน (Posttest) ด้วยแบบทดสอบฉบับเดียวกับก่อนเรียน และนำคะแนนไปวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อตรวจสอบสมมติฐาน นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอีกครั้งหลังจากผ่านไป 2 สัปดาห์ เพื่อประเมินความคงทนในการเรียนรู้ โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายตามแนวคิดของบุญชม ศรีสะอาด (2560)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมมาวิเคราะห์ทางสถิติ โดยเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีขนาดเล็ก ($n = 12$) และข้อมูลไม่เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติพารามตริก จึงเลือกใช้สถิตินอนพารามตริกในการทดสอบสมมติฐาน การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านก่อนเรียนและหลังเรียน รวมถึงการศึกษาความคงทนในการเรียนรู้หลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ3R ใช้การทดสอบ The Wilcoxon Signed-Rank Test สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน นอกจากนี้ การวิเคราะห์ความเหมาะสมของชุดฝึกทักษะการอ่านใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยพิจารณาความเหมาะสมตามเกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2560) ซึ่งกำหนดให้ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานต่ำกว่า 1.00 ถือว่าอยู่ในระดับเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้

4. ผลการวิจัย

1. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้เทคนิค SQ3R เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ก่อนเรียนและหลังเรียน มีผลแสดงดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้เทคนิค SQ3R เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ก่อนเรียนและหลังเรียน

การทดสอบ	n	$\bar{X}$	S.D.	T^+	T^-	T
ก่อนเรียน	12	5.63	1.67	136	0	0*
หลังเรียน	12	12.25	2.60			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($T_{(.05)} = 35$)

จากตาราง 24 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 5.63 ($\bar{X} = 5.63$, S.D. = 1.67) และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 12.25 ($\bar{X} = 12.25$, S.D. = 2.60) เมื่อทำการทดสอบอันดับที่มีเครื่องหมายกำกับของวิลคอกสัน การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กับเกณฑ์ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม มีผลแสดงดังตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 เรื่องจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่าน กับเกณฑ์ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	T ⁺	T ⁻
หลังเรียน	12	15	12.25	1.48	59	-7
เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70	12	15	13.42	0.92		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($T_{(0.05)} = 35$)

จากตาราง 2 พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่าน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน เฉลี่ยได้เท่ากับ 12.25 ($\bar{X} = 12.25$, S.D. = 1.48) คิดเป็นร้อยละ 77.70 ของคะแนนเต็ม ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ ร้อยละ 70 จากการทดสอบอันดับที่มีเครื่องหมายกำกับของวิลคอกสัน พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่าน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการศึกษาหลังผ่านไป 2 สัปดาห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ใช้เทคนิค SQ3R เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีผลแสดงดังตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงผลการศึกษาความคงทนในการศึกษาจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	การทดสอบผ่านไป 2 สัปดาห์		S.D.	T ⁺	T ⁻	T
			$\bar{X}$					
หลังเรียน	12	15	12	23.31	2.60	119.5	16.5	16.5*

จากตาราง 3 พบว่าหลังจากการทดสอบผ่านไปสองสัปดาห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีผลการทดสอบภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 23.31$, S.D. = 2.60) เมื่อพิจารณาพบว่า นักเรียนมีผลการทดสอบหลังผ่านไป 2 สัปดาห์

5. อภิปรายผล

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการใช้คำถามกระตุ้นการคิดและการ

อ่านอย่างเป็นขั้นตอน นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติตามชุดฝึกทักษะที่ออกแบบสอดคล้องกับขั้นตอนของเทคนิค SQ3R ทำให้สามารถอ่านเพื่อความเข้าใจ ค้นหาคำตอบจากข้อความ และจดจำกระบวนการอ่านได้อย่างถูกต้อง กระบวนการดังกล่าวสอดคล้องกับแนวทางการเรียนรู้ตามทฤษฎี Constructionism ที่มุ่งให้นักเรียนสร้างความรู้จากการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง และแนวคิดพัฒนาการทางสติปัญญาของบรูเนอร์ที่เน้นการจัดการเรียนรู้เป็นลำดับขั้นเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา (Bruner, 1966) รวมถึงแนวคิดของ Maccini และ Gagnon ที่ชี้ให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีขั้นตอนชัดเจนช่วยเสริมสร้างทักษะการคิดและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ (Maccini & Gagnon, 2006) นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวริฐา ศรีมงคล (2560) ซึ่งพบว่านักเรียนที่เรียนด้วยเทคนิค SQ3R มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และงานวิจัยของกนกกาญจน์ ศรีตะวัน (2562) ที่พบว่าการใช้ชุดฝึกทักษะที่พัฒนาอย่างเป็นระบบสามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (กนกกาญจน์ ศรีตะวัน, 2560)

2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้ผ่านชุดฝึกทักษะที่ออกแบบตามขั้นตอนของเทคนิค SQ3R ซึ่งเป็นกระบวนการอ่านเพื่อความเข้าใจอย่างเป็นระบบ ช่วยให้นักเรียนสามารถตั้งคำถาม วิเคราะห์เนื้อหา สรุปความ และทบทวนความรู้ได้อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องและสามารถเรียกคืนความรู้มาใช้ในการตอบคำถามได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาณิศา เคหะรักษ์ (2563) ที่พบว่าการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการอ่านอย่างเป็นขั้นตอนและการฝึกตั้งคำถามช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านอย่างมีนัยสำคัญ และสอดคล้องกับแนวคิดของ ปิยฉัตร ประทุมรัตน์ (2561) ที่ระบุว่า การเรียนรู้ที่มีความคงทนต้องอาศัยการประมวลผลข้อมูลอย่างมีความหมายและการทบทวนซ้ำ ซึ่งเทคนิค SQ3R สนับสนุนการจัดเก็บความรู้ในระบบความจำระยะยาว ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R มีความคงทนในการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากกิจกรรมการเรียนรู้มีการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับประสบการณ์เดิมและการนำไปใช้ในชีวิตจริง นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติผ่านชุดฝึกทักษะตามขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง โดยครูทำหน้าที่เป็นผู้แนะนำและให้ผลย้อนกลับเชิงบวก ส่งเสริมการทำงานร่วมกัน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการนำเสนอผลงาน ส่งผลให้นักเรียนเกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้งและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ดียิ่งขึ้น ผลดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของฮามีเน โซ๊ะสะตา (2561) ที่พบว่านักเรียนมีความคงทนทักษะการอ่านภาษาไทยเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับแนวคิดของ Travers (1967) ที่ระบุว่า ความคงทนในการเรียนรู้เกิดจากการเรียนเกินหรือการฝึกซ้ำจนเกิดความชำนาญ ซึ่งช่วยเสริมสร้างความจำระยะยาวและความมั่นคงของทักษะการเรียนรู้

6. ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1.1 การจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค SQ3R ครูควรเตรียมความพร้อมและวางแผนด้านเวลา เพื่อให้นักเรียนได้ปฏิบัติตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ครบทุกขั้นตอนและควบคุมระยะเวลาในการทำกิจกรรม

1.2 นักเรียนบางคนที่ทำกิจกรรมตามชุดฝึกทักษะไม่ทันเพื่อน ครูควรกระตุ้น และให้คำแนะนำแก่นักเรียน หรือใช้กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อเป็นการเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ และให้นักเรียนได้เรียนรู้ไปพร้อมกับเพื่อน ไม่รู้สึกเบื่อ

1.3 ขั้นการตั้งคำถาม (question) ครูควรใช้สื่อหรือวิธีการที่หลากหลาย เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสงสัย คาดคะเนคำตอบ และควรฝึกให้นักเรียนตั้งคำถามสำคัญเกี่ยวกับการอ่านข้อความที่พบที่พบ เพื่อสร้างความรู้สึอยากู้อยากเรียน คาดคะเนคำตอบ วางแผนในการแก้ปัญหาในการค้นหาคำตอบ

1.4 ครูควรกระตุ้นให้นักเรียนกล้าแสดงออก และแสดงความคิดเห็นออกมาแม้ว่าจะเป็นความคิดเห็นที่แตกต่างหรือไม่ถูกต้อง เพื่อนำไปสู่การอภิปรายและการสรุปที่ถูกต้อง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R ไปใช้กับเนื้อหาหรือรายวิชาอื่น ๆ เพื่อศึกษาว่าวิธีการจัดการเรียนรู้แบบนี้เหมาะสมหรือไม่เหมาะสมกับเนื้อหาหรือวิชาใดบ้าง

2.2 ควรมีการศึกษาการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R ที่มีต่อตัวแปรอื่น ๆ เช่น ความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์ ส่งเสริมทักษะการสังเคราะห์ ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศความสามารถการเชื่อมโยงการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ เป็นต้น

2.3 ควรนำผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R เปรียบเทียบกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบอื่น ๆ เพื่อเป็นการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้นต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กนกกาญจน์ ศรีตะวัน. (2560). ผลการใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านเพื่อจับใจความโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคซี ไอ อาร์ ซี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์].

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 10). สุวีริยาสาส์น.

ปาณิสรา เคะรักษ์. (2563). การพัฒนาความสามารถในการจดจำคำศัพท์โดยใช้เทคนิคการเล่านิทาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนกรรณสูตศึกษาลัย จังหวัดสุพรรณบุรี. วารสารศาสตร์การศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์, 4(2), 1-14.

<https://kuojs.lib.ku.ac.th/index.php/jehds/article/view/3591>

- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2560). *ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 2). สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์.
- ปิยฉัตร ประทุมรัตน์. (2561). *การพัฒนาคู่มือการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษโดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับทฤษฎีพหุปัญญาที่ส่งผลต่อการคิดวิเคราะห์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร].
- ภัทรวรรณ พิมพ์า. (2562). *การพัฒนาตัวบ่งชี้ชี้วัดความสำเร็จในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร].
- รวิฐา ศรีมงคล. (2560). *การพัฒนาความสามารถการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์].
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี. (2565). *รายงานผลการดำเนินงานประจำปี 2565*.
<https://www.sesalop.go.th>
- สุคนธ์ สินธพานนท์. (2560). *ครูยุคใหม่กับการจัดการเรียนรู้สู่การศึกษา 4.0*. ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิทย์ มูลคำ, & อรทัย มูลคำ. (2550). *กลยุทธ์การสอนคิดวิเคราะห์* (พิมพ์ครั้งที่ 4). ภาพพิมพ์.
- ฮามีนะ โชะสะตา. (2561). *ผลการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งเน้นประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) ที่มีต่อทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่อ่านไม่ได้ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์].
- Bruner, J. S. (1966). *Toward a theory of instruction*. Harvard University Press.
- Maccini, P., & Gagnon, J. C. (2006). *Mathematics strategy instruction (SI) for middle school students with learning disabilities*. LD OnLine.
https://www.ldonline.org/article/Mathematics_Strategy_Instruction_%28SI%29
- Travers, R. M. W. (1967). *Essentials of learning: An overview for students of education* (2nd ed.). Macmillan.